

НАГРАДА MAN BOOKER INTERNATIONAL 2016

ХАН КАНГ

ВЕГЕТАРИАНКАТА

YEARS **10**enthusiast

ХАН КАНГ

ВЕГЕТАРИАНКАТА

Превод от корейски
Цветомира Векова

YEARS 10enthusiast

София • 2020

한강

채식주의자

Han Kang
The Vegetarian

Copyright © 2017 by Han Kang
All rights reserved

Хан Канг
Вегетарианката

© Цветомира Векова, превод, 2020

© Стоян Аманасов, Kontur Creative, дизайн на корица, 2020

© Стефан Пеев, наборен шрифт Veleka (SIL Open Font License), 2020

© Enthusiast – запазена марка

на „Алто комуникайшънс енд пबблишинг“ ООД, 2019/20

ISBN 978-619-164-350-9

1.

Вегетарианката

Никога не бях смятал жена ми за специална, докато не стана вегетарианка. Ако трябва да съм честен, не бях привлечен от нея дори на първата ни среща. Нито висока, нито ниска; със скучна, нито късо, нито дълго подстригана коса; пожълтяла и груба кожа; тежки клепачи и ясно изразени скули; за мой ужас дори едноцветното ѝ облекло отговаряше на характера ѝ. Безкрайно обикновените ѝ черни обувки бяха първото нещо, което забелязах, докато се приближаваше към масата, където я чаках. Походката ѝ не беше нито бърза, нито бавна, нито енергична, нито мудна.

Причината да се ожения за нея беше, че щом нямаше изразени положителни качества, вероятно нямаше и отрицателни. Истината бе, че безличният ѝ характер, лишен от всякаква невинност, остроумие или изтънченост, ми беше удобен. Нямаше нужда да се преструвам на много начетен, за да я впечатля, а тя, от своя страна, не се ядосваше, когато закъснявах за срещите ни. Не се притеснявах, че ще ме сравнява с мъжете от страниците на модни списания. Тя пък не се интересуваше нито от закръгления ми корем, който беше започнал да се заформя още в средата на двайсетте ми години, нито от слабостите ми ръце и крака, където никога не можех да направя мускули, нито пък от

тайния ми комплекс за малоценност, гължащ се на малкия ми пенис.

Така съм устроен, че никога не съм харесвал крайностите. Като малък подбирах децата, с които да си играя, така че да са две-три години по-малки от мен, за да бъде водачът на групичката ни. След като завърших, избрах университета, който ми даваше най-голяма стипендия, а накрая се задоволих да работя в малка фирма, където минималните ми, вложени в тривиални задачи усилия, биваха оценявани и възнаграждавани с добра заплата. Следователно, беше напълно естествено да се ожения за възможно най-обикновената жена на света. Красиви, интелигентни, необикновени, чувствени, гъщери на богати семейства – тези жени ме смущаваха още от самото начало.

Отговаряйки на очакванията ми, тя без никаква суета влезе в ролята на обикновена съпруга. Всяка сутрин ставаше в шест часа, за да ми приготви закуска от ориз, супа и малко риба. Още от млада беше започнала да работи почасово, за да помага на семейството си. И след като се бяхме оженили, имаше скромен принос за семейните финанси, благодарение на работата си по заместване в частното училище по компютърна графика, където беше работила около година. Също така бе външен сътрудник в една издателска къща за комикси, където пишеше думите в балончетата от разговорите на героите. Можеше да върши това от къщи.

Съпругата ми не говореше много. Рядко изискваше нещо от мен и никога не се оплакваше, когато се прибирах късно. Ако почивните ни дни случайно съвпаднаха, тя дори не се сецаше, че можем да излезем някъде заедно. Следобедите, в които аз

се търкалях пред телевизора с дистанционното в ръка, тя се затваряше в стаята си. Вероятно или работеше, или четеше книга – четенето беше нейното единствено развлечение, но книгите ѝ изглеждаха толкова скучни, че дори не предизвикваха желание да ги отвориш. Без да обели и думичка, тя излизаше от стаята си само за да приготви вечеря. Ако трябва да съм честен, животът с такава съпруга не беше никак вълнуващ. Въпреки това знаех, че ако имах жена, чийто телефон не спираше да звъни заради колегите и приятелите ѝ, или която постоянно ми мърмореше за нещо, успявайки да го превърне в свада, със сигурност щеше да ме уморява. Заради това бях благодарен за съпругата си.

Ако трябваше да посоча някаква странност в нея, то тя би била, че жена ми не обичаше да носи сутиени. Веднъж през краткия ни период на ухажване, все още млад и неопитен, поставих ръка върху гърба ѝ, но под пуловера ѝ не усетих закончалката на сутиена, което малко ме възбуди. За да проверя дали наистина безгласно ми даваше някакви знаци, се загледах в нея с новооткрит интерес. Резултатът на краткото ми проучване показва, че това не бяха никакви знаци. Но ако не бяха намеци, тогава мързеше ли я, или просто не ѝ пукаше? Не можах да разбера. Гърдите ѝ дори не бяха достатъчно оформени, за да изглеждат добре без сутиен. Според мен нямаше да е зле, ако носеше сутиени с дебели подпътници, за да не се срамувам, когато се виждахме с приятели.

След като се оженихме, съпругата ми си стоеше вкъщи без сутиен. През лятото, когато излизяхме за малко, слагаше, уж за да не се очертават и изпъкват кръглите ѝ зърна, но след около минута го

разкопчаваше. Въобще не я притесняваше, че когато носи светли, тънки или къси грехи, закопчалката на сутиена се забелязваше лесно. Редовно ѝ правех забележки и тя замени сутиена с жилетка, гори в големите жегги. Оправдаваше се, че сутиенът я задушаваше и притиска гърдите ѝ. Никога не съм носил сутиен, затова не можех да преценя колко е ограничаващ. Въпреки това тази деликатност ми се струваше прекалена, тъй като познавах много жени, които никога не се оплакваша от подобно неудобство.

Като изключим това, всичко вървеше гладко. Бяха минали пет години от сватбата ни и тъй като още от самото начало не бяхме лудо влюбени един в друг, не си бяхме омръзнали много. Бяхме отложили опитите за деца, докато не си купим собствен дом, и единственото ми притеснение беше дали някога ще чуя бълбукащо детско гласче, което да ми вика „тати“. Нямах никаква представа колко много ще се промени животът ни, докато миналия февруари не я заварих по нощница в кухнята.

– Какво правиш?

Попитах я, преди да запаля лампата в банята. Беше около три сутринта, а предишната вечер бях изпил бутилка и половина соджу на бизнес вечеря с колеги, заради което трябваше да пикая. А и бях ужасно жаден.

– А? Попитах те какво правиш?

От вида ѝ ме побиха тръпки. Набързо се разбудих и отрезвих. Тя не помръдваше и просто стоеше втренчена в хладилника. Не различавах добре изражението на лицето ѝ в полумрака, но нещо в

поведението ѝ ме ужаси. Рошавата ѝ черна коса беше в пълен безпорядък. Бялата ѝ, стигаща до глезените нощница, както винаги беше набрана съвсем леко нагоре.

За разлика от спалнята, в кухнята беше доста хладно. Обикновено жена ми, на която винаги ѝ беше студено, би побързала да облече жилетката си и да обуе вълнени чехли. Колко ли време беше стояла така, боса, с тънката си пролетна нощница, глуха за моите думи? Сякаш до хладилника имаше човек... или призрак... който не можех да видя добре от мястото, на което стоях.

Какво се случваше?

Да не би да ходеше на сън?

Приближих се към нея, докато тя прогължаваше да стои като каменна статуя.

– Какво има? Защо стоиш така?

Когато поставих ръка на рамото ѝ, липсата на каквато и да е реакция от нейна страна искрено ме изненада. Бях убеден, че съм с всичкия си – бях излязъл от спалнята, бях я питал какво прави и се бях приближил към нея. Тя просто игнорираше всичко. Точно както когато се прибирах късно вечер и тя не ме забелязваше, напълно погълната от късния сериал, който гледаше. Но какво можеше да грабне вниманието ѝ до такава степен в четири сутринта, застанала в студената кухня пред вратата на хладилника?

– Скъпа?

В тъмното видях как обръща лице към мен. Взрях се в очите ѝ за първи път тази вечер. Те отразяваха бледата бяла светлина от хладилника. Устните ѝ се раздвижиха:

– Сънувах нещо.

Гласът ѝ беше ясен и отчетлив.

– Сънувала си нещо? За какво говориш? Знаеш ли колко е часът?

Тя се извърна напълно към мен, след което бавно се насочи към спалнята през отворената врата, протегна ръка и тихо я затвори след себе си. Останах сам наред с тъмната кухня, взирайки се във вратата, която я беше погълнала.

Включих лампата в банята и влязох. През последните дни температурите се бяха задържали около минус десет градуса. Бях се къпал преди няколко часа и чехлите ми все още бяха студени и влажни. Можех да почувствам хладната самота на сезона, пълзяща по ваната, вентилационния прозорец, белите плочки на пода и тавана. Когато се върнах в спалнята, жена ми лежеше свита на кълбо. В пълната тишина имах чувството, че съм сам в стаята. Разбира се, грешах. Ако останех напълно неподвижен, можех да чуя тихото ѝ дишане. Не беше дълбокото и ритмично дишане на заспал човек. Ако протегнех ръка, можех да усетя топлата ѝ кожа, но по някаква необяснима причина не успях да се насиля да го направя. Не исках дори да говоря с нея.

На другата сутрин, завит под юргана и загубил всякаква представа за реалността, се взирах в студената слънчева светлина, нахлуваща в стаята през белите памучни пергета. Погледът ми блуждаеше безцелно, когато случайно забелязах стенния часовник и веднага скочих от леглото. Отворих вратата със замах. Съпругата ми стоеше пред отворения хладилник в кухнята.

– Ти да не откачи? Видя ли колко е часът?

Млъкнах внезапно, настъпвайки нещо меко. Не можех да повярвам на очите си.

Жена ми беше клекнала с оплетена, рошава коса, все още по нощницата от вчера. Около нея нямаше къде да се стъпи, защото навсякъде по пода бяха пръснати черни торби за боклук и пластмасови кутии. Месо за шабу-шабу*; свински гърди; две големи парчета говеждо; октопод във вакуумна торбичка; нарязана змиорка, която тъща ми ни беше пратила преди време от провинцията; сушена риба, нанизана на жълт конец; неотворени пакети с манду** и безброй други пакети с неизвестно съдържание. Чувах се шумолене – съпругата ми поставяше пакетите с месо един по един в големите торби за боклук.

– Какви ги вършиш?!

Загубих всякакъв контрол и извиках. Досуц като предишната вечер, тя ме игнорира напълно и продължи да слага пакетите с месо в торбата. Говеждо и свинско, парчета пилешко, речна змиорка, струваща поне 200 000 уона.

– Да не би да си си загубила ума? Защо изхвърляш всичката тази храна?

Препъвайки се в найлоновите торби, се втурнах към нея и я грабнах за китката. За моя изненада жена ми се възпротиви и трябваше да приложя сила, за да я накарам да пусне найлоновата торба. Тя отстъпи, масажирайки зачервената си китка, и ми отговори с все същия равен, спокоен тон:

* Японско ястие, доста популярно сред корейците. Обикновено се приготвя на масата, на която ще се консумира. Представява нарязани на тънко зеленчуци и месо, които се варят и сервират с различни сосове. – Бел. прев.

** Китайски кифлички, приготвени на пара с месен или зеленчуков пълнеж. – Бел. прев.

– Сънувах нещо.

Отново тези думи. Изражението ѝ беше напълно спокойно, когато вторачи поглед в мен. И точно тогава телефонът ми иззвъня.

– Мамка му!

Започнах да ровичкам из джобовете на палтото си, захвърлено върху дивана предишната вечер, и най-накрая намерих апарата в най-последния джоб.

– Извинявам се. Вкъщи изникна нещо спешно... Искрено се извинявам. Ще бъда при вас възможно най-бързо. Да. Мога да тръгна веднага. Само малко... Не. Не го правете. Моля ви да ме изчакате малко. Наистина съжалявам. Да, не знам какво да ви кажа.

Затворих телефона си и се втурнах към банята, където се избърснах толкова набързо, че се поряхах на две места.

– Не си ли ми изгладила бялата риза?

Тя не отговори. Напписах си лицето в банята и започнах да ровя в коша с пране, за да намеря ризата, която бях носил вчера. За щастие не беше много намачкана. Жена ми не се подаде от кухнята нито за миг, докато замятах вратовръзката си досущ като шал, обувах чораните си и взимах тефтера и портфейла си. За първи път през петте години, в които бяхме женени, трябваше да се приготвя за работа, без тя да ме изпрати.

– Ти полудя! Напълно полудя!

Обух неудобните си нови обувки, които ми стискаха на пръстите, отворих входната врата с размах и изскочих навън. Погледнах към асансьора и след като веднага установих, че беше някъде на последните етажи, хукнах по стълбите надолу. Успях да се кача в метрото секунди преди влакче-

то да потегли и щом се оказах вътре, се загледах в лицето си, отразено в тъмните стъкла. Прокарах пръсти през косата, завързах си вратовръзката и пригладих намачканата риза. Неестествено спойното лице и твърдият глас на жена ми се върнаха в съзнанието ми и ме накараха да настръхна.

„Сънувах нещо“ – беше го казала два пъти. Лицето ѝ се появи в прозореца на отсрещния влак в тъмния тунел. Лице на човек, когото виждах за първи път. Но сега нямах време да мисля за странната ми жена и за още по-странните ѝ действия. Имах само тридесет минути да подготвя подходящо извинение и да съставя план, който да предоставя на клиентите си. Въпреки това единствената ми мисъл беше, че днес трябва да се прибера възможно най-рано, независимо че наскоро бях сменил отдела и позицията и последните месеци не се бях приближил преди полунощ.

Хан Канг
Вегетарианката

Превод *Цветомира Векова*
Отговорен редактор *Илиана Бенова – Бени*
Редактор *Мария Чунчева*
Консултант от корейски език *Ваня Звездарова*
Коректор *Снежана Бошнакова*
Дизайн на корица *Стоян Атанасов, Kontur Creative*
Предпечат *Стоян Атанасов, Kontur Creative*

Корейска. Първо издание.

Формат 84x108/32

Печатни коли 13,5

ISBN 978-619-164-350-9

Издава

YEARS
10enthusiast

София, ул. „Кракра“ №20

тел. 02/ 943 87 16

email: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите от

www.bookstore.enthusiast.bg

Печат РОПРИНТ

КРАСИВ И НЕПОКОРЕН РОМАН
ЗА БУНТА, ТАБУТАТА, НАСИЛИЕТО И ЕРОТИЗМА,
КАКТО И ЗА НЕОБИКНОВЕНАТА МЕТАМОРФОЗА НА ДУШАТА.

Преди да започнат кошмарите, животът на Йонгхе и съпруга ѝ е обикновен и до голяма степен предвидим. Но сънищата – натрапчиви картини с кръв и жестокост – я измъчват и в крайна сметка я принуждават да се откаже от консумирането на месо. Този малък акт на независимост поставя край на обикновения семеен живот и начало на гротескни събития у дома.

Съпругът ѝ, сестра ѝ и нейният мъж напразно опитват да възвърнат контрола си върху Йонгхе, докато тя отстоява избора, превърнал се в свещен закон за нея. Скоро опитите им стават отчаяни – те подлагат първо ума, а после и тялото ѝ на все по-натрапчиви и извратени посегателства. Така успяват да подтикнат Йонгхе в странно и опасно отчуждение не само от близките ѝ, но и от самата себе си.

Призната от критици по целия свят и сравнявана с творбите на Кафка, „Вегетарианката“ е мрачно-алогичен разказ за властта, манията и борбата на една жена с околните на насието извън и вътре в себе си.

www.entusiast.bg

9 786191 643509

Цена 16 лв.